

Angel v papernate oprave

Za pletenim plotom od leskova prutja, tam na bregu pri Kerepu, bleda i slabička babica Treza gleda v zelenu plafticu. Diši joj to cvetje onak kak trokraljsko svetstvo v cerkve. Veruje babica da su baš tak dišali i canjki koje su sveti angeli Majke Božje v Betlem z neba prinesli za poveje Jezušu Nazaretskom. Zmisli se da je slično dišal i črleni paper z kojeg se na Barbarevo frkalo rožice za božični cmrek.

Diši plaftica, diši... Vuletje se kaže i Jurjevo je totu. Čuti je drobne tiče i kukuvaču v šume. Voje su zelene i letina bu bogata, a babica prigjena za plotom ne čuti vuletja, čuti žmefka pleča. Sfrkala se nakel baš kak i sveti Matijaš z njezine pripovesti. Poveda babica da je on sfrkani zato kaj na svojim pleči celi naš svet drži i nosi. Strahi ju vlove gda se zmisli da bi Matijaš sveta z pleči doli mogel hititi pa bi se onda opet na zemlu potop povrnul i vništíl za jen čas se ljude, su živinu i rože i drač. Zna babica da zato toga sveca treba furt faliti i dragoga Bogeka furt prositi kaj mu da snage za tef trpeći posel. Moli babica i za Matijaša i za tef svet na njegovim pleči. Moli v ranu zorju mam pokle Pozdravljenja jer to je navada koju nebu nigdar dotrgla. Moli stiha i na glas dok joj prsti skladno premeču zrnca zlizanog, črnog čisla. Moli se Majke Božje. Zgovara sveti ružarij i njegve litanije.

I babica jen komačec sveta na pleči drži. Drži devetaset i jeno leto. Drži težačke posle od delane z motiku, z rasoja, z kosu, z loparom, z preslicu, z grebenom... Drži se svoje trpljenje. Drži i spomen na angela v papernate oprave.

Tam negdi okoli devetsto tridesete babica je bila pucička i išla je v drugi red podrutske škole. Zmisli se da je toga leta zima bila huda kak mačeha. Dala je čudaj snega i leda, grizla je za obraze i noftala prste na noga.

Ona, mučka Treza Čičkova išla je v školu bez škornji. No, nije ju zeblo. Išla je bržeše od puranof dok po ledini vjutro za kukci beže i z peruta mahenču. Štela se vučiti i još jenu odliku od učiteljice dobiti. Odlika je bila kniga, z trdemi korami i zlatnemi slovi. V nje su bile napisane pripovesti o vila i sakojačke pesme, a na sakom trećem listu bila je narisana roža, čmela, listek,

lepa pucička ili pak racak kak blato gazi. Dok bi joj babica Barča za zimskih večerki na tenko konoplju prela Treza bi na toplom zapečku peči sedela i čitala joj pripovesti i pesme. Bila se štimala zotu knigu. Babica Barča je semi sosedima pripovedala da čita z zlatne knige kak sam velečasni i da bi ju najrajše poslali v kloštar za opaticu.

Toga leta, baš na Jendraševo, vučiteljica je povedla Treze i druge školske dece da buju za Božić predstavu igrali. Si su bili veseli. Vučiteljica im je već prije znala pripovedati da v gradu postoje kazališča gde predstave igraju i da su nutre ljudi navek veseli, rada se smeju i furt pleskaju onima koji igraju i cifrasto povedaju. Treza je zapamtila i da v kazališču celu noć lampaši gore baš kak po kleta za Martinje.

Trezina predstava je bila o mučke, zaigrane dece, spometnim tatima i svetim angelima koji rada v pomoć dohajaju.

Jaga Matušinka i Lojz Budinski su igrali mati i oca v predstave. Igrali su skrbne i pobožne ljude z čudaj male dece, a brez stareših duš pri hiže koje bi im decu mutile dok oni v deru prejdeju. Zato su im deca navek sama bila pri hiže. Mati ih je saki den vučila moliti molitve angelima čuvarima, a imeli su i njihov kip na steni v hiže. Pred njim su deca klečala i pred njega su rožice metala i sveče s likom Majke Božje Gorske kurila. Decu su igrali Tonček Martanov, Mariček Vugrova, Paluna Ščuricova, Evica Pupkova i Štefek Medvedov. Glavnog tata koji je štel dečicu okrasti i kola im restepsti v predstavi je igral mali i debeli Habin Kuzmičev. Njemu su v kompu došli tati pajdaši, visoki i suhi Ivek Cesarov i strašljivi Miško Čikulinov. Treza Čičkova i Nadica Blumenštajn su igrale angele koji su tate od dece v kraj otirali.

Treza je bila jako srečna kaj je igrala angela. Volela je angele kak i njezina babica Barča i rada im se molila. Viđala je Treza angele v međerovske cerkve pri meši. Bili su na jentaru, jen v rozne, a drugi v plave oprave. Klečali su skopljenih ruk i milo gledeli v velečasnoga dok je z tabernakula svete hostije vadil vrenom puku na pričest. Furt je mala Treza v sebi gruntala i želela si bar na jen čas biti angelom i diku nebesku spoznati. Vezda je se tef naum bu spunil i ona bu pred vučitelji, školsku decu i drugem ljudem angel. Angel koji pomaže. Angel čuvar. Angel z babičine pripovesti.

Bila je Treza radosna i zato kaj bu drugi angel Nadica. Ona je bila njezina prava pravcata pajdašica i rada su imeli od časa da su se spoznale. Bile su obadvije slabičke i blede, kak sirutka i stepka, pa je bilo i sveta koji si je mislil gda ih je skup zagledal da su one sestre rođene, od istoga oca i iste matere. Skup su v klupe sede, skup su prve crte narisale, skup su prva slova napisale, skup su prve reči prečitale, skup su prve brojke prepoznale i zbrojile... Imel je Nadičin otec trgovinu mam prek puta škole. Pripovedalo se da je stari Blumenštajn dober i pošteni trgovec koji oče i na veru dati. Znala je Treza negda z Nadicu zajti v trgovinu. Tam je navek bilo čudaj stvari. Neke Treza ni znala imenuvati pa ni reči za kaj su one ljudem bile potrebne. Pamti Treza da je njezin otec pri Blumenšatjnu kupil i kuruzu za sejati. Ta se kuruza zvala čikvatinka i dobroga je roda davala. Otec joj je bil zadovoljni. Stari bi Blumenštajn negdar Trezi znal dati parenati fišek i v njemu koji cukor. Nadičin je otec dober kak angel znala si je Treza gruntati dok je cukora v zobi z jezikom sim tam premetala i cuclala. Tam negdi pred Drugi svetski rat Nadica se z svojemi odselila i Treza do dena denešnjega ne zna kam je ta familija prešla i je li još morti njezina pajdašica Nadica živa, a rada bi ju vidla i ruku joj stisnula. Nadicu čuvaju angeli. Babica Treza to čuti, a nje se mora veruvati jer je stara i sveta.

Par dani prije predstave učiteljica je Nadicu i Trezu ostavila dože v školi. Z drvene škrinje zvelkla je vun rozni i plavi paper zafrkani na balu baš onak kak konopljino platno dok od tkalje donesu dimo. Zela je onda učiteljica velike škarje i meter pa stala meriti, čas Nadicu, čas Trezu, čas paper onda je stala i skrajati. Za pol vure bile su zgotovljene oprave za anđele. Treza je dobila roznu, a Nadica plavu opravu. Znala je Treza da njih dve vezda zgliedaju baš kak angeli v mederovske cerkve.

I denes gda pitate babicu Trezu kaj bi još jenput v životu štela sponovič preživeti bute čuli da bum mam brez premišljanja povedla: „Štela bi još jenput biti angel v papernate oprave...“

Kamena Gorica